

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**A Szlovén Köztársaság Alkotmányában biztosított kisebbségi nyelvi jogok
séreleme az igazságszolgáltatásban/hivatalos közeljárásban - Járásbíróság
Lendva - Dobronak község - Kommunális hulladékok eltávolítási gazdasági
közszolgáltató Puconci Kft. - esettanulmány**

Szerző: Mag. Koren Stefán

Konzulens:

Dr. Koltay András

Dobronak, 2015. december

A felperes (JAVNO PODJETJE CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI PUCONCI d.o.o.)¹, továbbiakban felperes, 2012. 12. 31-én a Ljubljanaai Járásbíróságon végrehajtásról szóló indítványt nyújtott be az alperes (Dobronak falu lakosa) ellen hiteles okirat alapján 284,22 EUR megfizetése miatt a törvényes késedelmi kamatokkal 2011. 12. 1-től a megfizetésig, valamint a végrehajtási költségek megfizetése miatt.

A Ljubljanaai Járásbíróság VL 213934/2012 ügyszámú végrehajtásról szóló végzése ellen, amellyel a bíróság az alperesnek (akkor adósnak) elrendelte a végrehajtási indítványban feltüntetett követelés kiegyenlítését és engedélyezte az indítványozott végrehajtást és kivetette a felperes (akkor hitelező) végrehajtási költségeit 81,00 EUR összegre, az alperes (akkor adós) magyar nyelven fellebbezett, amely tekintetében a Ljubljanaai Járásbíróság Hiteles Okiratok Központja végzéssel elrendelte a beadvány módosítását úgy, hogy az szlovén nyelven legyen megírva, ellenkező esetben a fellebbezést elveti.

Indokolásában a Polgári perrendtartásról szóló törvény (a továbbiakban Pp) 104. szakaszának rendelkezéseire hivatkozott, figyelemmel a Végrehajtásról és biztosításról szóló törvény (a továbbiakban: Vbt) 15. szakaszára, amely értelmében az ügyfelek az eljárás során a beadványokat kötelesek szlovén nyelven benyújtani vagy a nemzeti közösség nyelvén, amely a bíróságon hivatalosan használt és abban az esetben, ha az ügyfél a beadványt olyan nyelven nyújtja be, amely a bíróságon nem hivatalosan használt nyelv, a bíróság az ügyféltől megköveteli, hogy a beadványt meghatározott időn belül javítsa ki, illetve egészítse ki úgy, hogy az alkalmas legyen a tárgyalásra, és mert az adós a beadványt olyan nyelven nyújtotta be, amely a bíróságon nem hivatalosan használt nyelv, a bíróság felszólította, hogy javítsa ki.

Az alperes ugyan követte a Ljubljanaai Járásbíróság felszólítását és beadványát - fellebbezését benyújtotta szlovén nyelven is, de felrovással élt a Ljubljanaai Járásbíróság viselkedése ellen, amely magyar nyelvű beadványát idegen nyelvű beadványnak tekintette, és felszólította, hogy azt nyújtsa be szlovén nyelven és feltüntette, hogy a bíróság ezen döntése ellentétben van a pozitív törvényhozással és alkotmánnyal, amely neki, mint a magyar nemzetiségű

¹ Kommunális hulladékok eltávolítási gazdasági közszolgáltató Puconci Kft

kisebbség tagjának biztosítja a kétnyelvű területen a nemzetiségi kisebbség nyelvének használatát.

A fellebbezésből következik, hogy nehezményezi a végrehajtási indítványt és a végrehajtásról szóló végzést, éspedig főleg azon okból, mert nem magyar nyelven voltak összeállítva. A fellebbezésből az is következik, hogy a hitelező követelését azért is ellenzi, mert az nem volt megindokolva, illetve mert csupán a végrehajtási indítvány és a végrehajtásról szóló végzés alapján nem ismertették vele a hitelező követelésének tartalmát, főképp, mert nem volt megindokolva magyar nyelven.

Ezzel kapcsolatban nehezményezi a felperes viselkedését és feltünteti, hogy ez utóbbi, mint koncesszióval és hatósági jogkörrel rendelkező, ami alapján az adós jogairól, kötelezettségeiről és jogi érekeiről dönt, megszegte a törvény és az alkotmány által előírt rendelkezéseket, amikor a számlát, illetve a dokumentumokat, amelyek alapján a tárgybeli követelést pereli, nem kézbesítette neki magyar nyelven is.

Hangsúlyozta, hogy magyarként, aki Dobronak Községben él, Dobronak faluban ami kétnyelvű terület, sohasem mondott le alkotmányos és törvényes jogairól, hogy a helyi önkormányzat szervei és hivatalos személyei előtti eljárásokban, továbbá az illetékes szervek és az igazságügyi szervek előtt ne használhassa anyanyelvét és javasolta, hogy a bíróság rendelje el a felperesnek, hogy az alperessel szembeni követelését módosítsa úgy, hogy az magyar nyelven legyen és megindokolva.

A folytatásban számos jogi alapra hivatkozik az alperes a Szlovén Köztársaságban élő nemzetiségi közösségnek és tagjainak a bíróságokon és a helyi önkormányzati közösségek szervei és közigazgatási szervek előtti jogok biztosítása kapcsán.

A Ljubljana Járásbíróság az alperes fellebbezése alapján a 2013. 1. 7-i VL 213934/2012 ügyszámú végrehajtásról szóló végzés azon részét, amely engedélyezi a végrehajtást és meghatározza a végrehajtót, hatályon kívül helyezte, és olyan döntést hozott, hogy a követelésről és a költségekről a Lendvai Járásbíróság döntsön peres eljárásban (Vbt 62.

szakaszának 2. bekezdése).

A végrehajtás hiteles okirat alapján, amely a végzés hatályon kívül helyezéséig a Ljubljanoi Járásbíróság Hiteles Okiratok Központi Osztályán folyt, külön végrehajtási eljárás, amely a hitelezőnek megkönnyíti a kötelezettség végrehajtását. Ha az adós a hiteles okirat alapján kiadott végrehajtásról szóló végzés ellen megindokolt fellebbezést nyújt be, a végrehajtási bíróság a végrehajtásról szóló végzés azon részét, amely a végrehajtást engedélyezi, hatályon kívül helyezi és úgy határoz, hogy a követelésről és a költségekről peres eljárás során határoz. Ha az adós fellebbezésével sikerrel jár, a végrehajtási indítvány keresetnek számít, és rendes peres eljárásban kerül megtárgyalásra; azok a dokumentumok, amelyek a végrehajtásról szóló végzés alapját képezték, pedig elveszítik azt a jelentőségüket, amellyel a végrehajtási eljárásban bírtak és megszerzik a bizonyíték természetét.

A Pp 443. szakasz 1. bekezdése értelmében azok a peres ügyek, amelyekben a kereseti követelés nem haladja meg a 2.000,00 EUR, kisper tárgyértékű pereknek számítanak. Figyelembe véve az idézett rendelkezést, a bíróság ezen peres ügy tárgyalásánál, tekintettel arra, hogy a kereseti követelés 284,22 EUR vonatkozik, a Pp kisper tárgyértékű perekre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazta (Pp 442., Pp 458. szakasza). A kisper tárgyértékű peres eljárásában a felperesnek keresetben kell feltüntetnie az összes tényt és bizonyítékot, az alperesnek pedig a keresetre benyújtott feleletében (Pp 451. szakasz), illetve abban az esetben, amikor az eljárás folytatódik megindokolt fellebbezés alapján végrehajtási eljárásban, a végrehajtási eljárás különösségére való tekintettel, amely végrehajtási indítvány alapján kezdődik (ami keresetnek számít), amelyben nincsenek feltüntetve a tények és bizonyítékok, a felperesnek az első előkészítő beadványban fel kell tüntetnie az összes tényt és indítványozni az összes bizonyítékot, az alperesnek pedig a keresetben, amellyel válaszol a felperes első előkészítő beadványában feltüntetettetekre. Egyébként pedig a felek mindegyike a P 452. szakaszában feltüntetett határidőn belül benyújthat még egy előkészítő beadványt. Azokat a tényeket és bizonyítékokat, amelyeket a felek nem a Pp 452. szakasza rendelkezéseivel összhangban nyújtanak be, illetve azokban a beadványokban, amelyek nincsenek összhangban a Pp idézett rendelkezéseivel és az említett bírósági gyakorlattal a korábbi végrehajtási eljárások során, a bíróság a Pp 453. szakaszának rendelkezéseivel

összhangban nem veszi figyelembe.

Az előző bekezdés idézett rendelkezésekre való tekintettel a felperes a 2013. 9. 13-i bírósági felszólítással összhangban, miszerint egészítse ki a kereset tényleges alapját a tények és megfelelő bizonyítékok előterjesztésével, 2013. 9. 27-i beadványában feltüntette, hogy bizonyos fajta kommunális hulladék és a feldolgozás során keletkezett hulladékmaradékok vagy kommunális hulladék elszállítása általi gazdasági közszolgálatok kivitelezése céljából volt megalapítva 27 muravidéki község részéről. Feltünteti továbbá, hogy az alperes a Komunala d.o.o. Lendava vállalatnál konténert rendelt és vegyes kommunális hulladék elszállítást, ami a 2011. 10. 12-i szállítólevélből is látható, és hogy azután azt elszállították a felpereshez, ahol átvették további feldolgozásra, ami az 11018924 számú mérési lapból látható. Eszerint a szállító az adósnak felszámolta a konténer bérlésének díját és a vegyes kommunális hulladék elszállítást, a felperes pedig felszámolta neki a feldolgozási szolgáltatás költségeit és a feldolgozás utáni maradék raktározását a 2011/02001697 számú számla értelmében, ami viszont nem volt megfizetve a fizetési határidő alatt.

Az alperes fellebbezésében feltüntetett azon panaszára, hogy Dobronak Községben a hivatalos nyelv a magyar nyelv is, és hogy a kisebbségi nyelv használatának mellőzése miatt megszegték a statútum, törvények és alkotmány rendelkezéseit, feltünteti, hogy a SZK Alkotmányának 11. szakasza kimondja, hogy Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén nyelv, azon községek területein, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösségek élnek, pedig az olasz és a magyar is.

A felperes a fellebbezésében pedig feltüntette, hogy sehol sincs meghatározva, hogy a hivatalos nyelv csak a magyar lenne, és hogy tehát az alperes a befizetőlapokat a hivatalos nyelvek egyikén kapta meg, tehát szlovén nyelven, amely az egész Szlovéniában hivatalos nyelvnek számít.

Második előkészítő beadványában a felperes még feltüntette, hogy az alperes a megrendelés átvevője részéről a szállító vállalatnál, amely szállítást végzett számára, értesítve volt, hogy tőle is megkapja a számlát azért a szolgáltatásért, amit a felperesnek végez, és hogy a felperes székhelye nem kétnyelvű területen van, illetve a cégjegyzékbe nem kétnyelvű

területen volt bejegyezve, és az általa végzett üzleti tevékenység során csak az anyanyelvét, tehát a szlovén nyelvet használja.

Az alperes 2013. 12. 3-i beadványában elsődlegesen feltüntette, hogy a bíróság azzal, hogy a felszólítást, hogy feleljen a felperes előkészítő beadványára, olyan borítékban kézbesítette neki, ami csak szlovén nyelvű volt és csak szlovén értesítéssel és jogorvoslattal a borítékon, megszegte alkotmányos és törvényes jogait.

A folytatásban válaszolt a felperes első előkészítő beadványában feltüntetett állításaira és feltüntette, hogy Dobronak Község Szabályrendelete értelmében a község nemzetiségileg vegyesen lakott község, ahol a helyi önkormányzatnak kötelessége biztosítani a kétnyelvű területen élő nemzeti közösség állampolgárainak, akik az őshonos magyar nemzet tagjai és ami a kétnyelvű területhez tartozik, ahol a hivatalos nyelv a szlovén és a magyar nyelv és mindkét nyelv egyenjogú, az egyenjogúságot és az összes alkotmányos jogot.

Továbbá azt állította, hogy a felperesnek kétnyelvű ügyvitelt kellene folytatnia, mivel Dobronak Község is a társalapítók közé tartozik, és ezért a számlákat, felszólításokat, jogi aktákat és egyéb dokumentumokat Dobronak Községben, azaz Dobronakon és Zsitkóiban, kétnyelvűen kellene kézbesíteni az alperesnek, aki magyar, magyarul beszél és a magyar nyelvet használja és Dobronakon van háza, de nem csak a bíróságon, hanem már a kényszervégrehajtás előtt is.

Itt a pozitív jogokra hivatkozott az alperes és az alkotmányra és az alkotmánybíróság számos végzésére, és számos kérdést tett fel a nemzetiségi kisebbség jogaival kapcsolatosan a felperes vitatott számlája kapcsán, amire a bíróságtól kért választ. Ellenezte a követelés alapját is, és azt állította, hogy a felperesnél sohasem rendelt semmit, sem telefonon, sem írásban, valamint hogy a hulladék elszállítását a lendvai Komunala vállalatnál rendelte meg és meg is fizette.

Azt állítja, hogy a tárgybeli ügyben az előírásokat abban a részben szegték meg, ahol az emberi jogokat biztosítják és alapvető szabadsághoz való jogot és az őshonos kisebbség jogait, azért a felperes és a járásbíróság eljárása jog- és alkotmányellenes. Ez utóbbi felrovás

keretében még nehezményezi, hogy vétettek alkotmányos és törvényes természetes bíróhoz való jogai ellen, és feltünteti, hogy tekintettel az olasz nemzetiség helyzetére a Koperi bíróságon, ő, mint a magyar kisebbség tagja, hátrányos helyzetben van, hiszen az olasz kisebbségnek Szlovéniában szavatolt a bíró a kétnyelvű ügyvitelre az alkotmány és a törvények alapján, a lendvai járásbíróságon pedig nincs ilyen osztály, és így az alperes meg van fosztva a természetes bíróhoz való jogától. Figyelmeztet, hogy a Lendvai Járásbíróság járásbírónöje, aki ezzel az ügygel foglalkozik, nem teljesítheti többé munkáját a tárgybeli ügyben, mert nem az alkotmány és törvények alapján odaítélt bírónő, illetve nem a lendvai járásbíróság évi munkabeosztása alapján odarendelt bírónő, és nem is vett részt kétnyelvű eljárásra vonatkozó továbbképzésen az alkotmány és a törvények értelmében, és így nem tesz eleget a természetes bíró munkájának teljesítésére vonatkozó feltételeknek.

Feltünteti még, hogy azért, mert a döntésnél figyelembe kell venni a jogi előírást, jogi eszközt, illetve jogi határozatot, ahol ellentét észlelhető az alkotmánnyal vagy a nemzetközi jogok megsértése, javasolja, hogy a bíróság hivatalból kezdeményezzen eljárást az Alkotmánybíróságon, ahol az Alkotmánybíróságtól feleletet kell kapni a feltett kérdésekre. A második előkészítő beadványban fenntartotta összes, a végrehajtásról szóló végzés elleni fellebbezésében feltüntetett állításait és az első előkészítő beadványban feltüntetetteket.

1. A Lendvai járásbíróság anyagi jogi eljárása és döntése

A Lendvai járásbíróság pedig a Pp 453. szakaszának már idézett rendelkezésével összhangban, figyelemmel a Pp 452. szakaszára, nem vette figyelembe az új tényeket, illetve azon tényeket, amelyeket a peres felek először még csak a főtárgyalás első határnapján tüntették fel először (kivéve azon jogi felfogásokat, amelyek esetében nem új tények felsorolásáról van szó), hiszen, mint ahogy már elhangzott, a kisper tárgyértékű peres eljárásokban, mint amilyen a tárgybeli ügy is, a Pp 451. szakaszának rendelkezései alapján a felperesnek a keresetben fel kell tüntetnie az összes tényt és összes bizonyítékot, az alperesnek pedig a keresetre való feleletében illetve abban az esetben, amikor az eljárás peres eljárásként folytatódik a végrehajtási eljárás hatályon kívül helyezése után, a felek első előkészítő beadványaiban, miután mindkét fél csak még egy előkészítő beadványt nyújthat be, amelyben

válaszol az ellenérdekű fél állításaira (Pp 452. szakaszának 2-4. bekezdése) és azokat a tényeket és bizonyítékokat, amelyeket a fél ezekben a beadványokban nem tüntet fel, a bíróság nem veszi figyelembe (Pp 453. szakasza).

Az elmondottakra való tekintettel a bíróság nem vette figyelembe a felperes állításait, hogy az alapító okiratban a vállalat kétnyelvű területén lévő társalapító községek egyike sem fejezte ki, illetve határozta meg külön, hogy a vállalatnak kétnyelvű ügyvitelt kell folytatnia, sem az alperes azon állításait, amelyek a koncesszióra vonatkozó szerződés tartalmára vonatkoznak, amely Dobronak Község és a koncesszió kivitelezője közt kötött meg, azaz a felperes között a koncesszióval kapcsolatos fellebbezéseket.

Bizonyítási célokból a bíróság betekintett és felolvasta az iratban és az irat mellékleteiben lévő összes írásos dokumentációt, éspedig a lendvai Komunala Kft. által 2011.10. 12-én kibocsátott szállítólevelet, a felperes által kibocsátott 2011. 10. 12-i 11018924 számú mérési lapot, 2011. 11. 2-i 2011/02001697 számú számlát, a szlovén nyelvű boríték fénymásolatát, a Murszombati Kerületi Bíróság és a Lendvai Járásbíróság bíráinak 2013-as évi munkabeosztását, a Koperi Kerületi Bíróság bíráinak 2013-as évi munkabeosztását, a Legfelsőbb Bíróság 2013. 7. 26-i feleletét és az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Hivatala Igazgatósága Igazságügyi Felügyeleti Osztályának 2013. 8. 22-i feleletét².

A Pp 8. szakasza kimondja, hogy a bíróság arról, hogy mely tények számítanak bebizonyítottak, saját meggyőződése alapján dönt minden bizonyíték külön-külön történő és az összes bizonyíték lelkiismeretes és gondos felülvizsgálata alapján, valamint az egész eljárás sikere alapján. A Pp 7. és 212. szakasza alapján mindkét félnek fel kell tüntetnie a tényeket és bizonyítékokat, amelyekre követelését alapozza, vagy amelyekkel az ellenérdekű fél állításait vagy bizonyítékait cáfolja, miközben a bíróság a Pp 2. szakaszának 1. bekezdésével összhangban peres eljárásban határoz a felállított követelések korlátain belül. Ennek következtében a bíróság csak a felperes kereseti követelésére és az alperes fellebbezéseire korlátozódott, amelyek közvetlenül a kereseti követelésre vonatkoznak, és

² A Lendvai járásbíróság vagyis a bírónő teljes egészébe átnézet az utolsó két bizonyítékon, melyet az alperes nyújtott be! De ezeket sem cáfolta, sem ragozta döntésében, és így az alperes nem kapott megfelelő válasz „a természetes bíró” (törvényes és alkotmányos bíró) megfosztásáról.

amelyek hatással lehetnének annak indokoltságára, illetve alaptalanságára.

A Lendvai járásbíróóság megjegyezte döntésében hogy, peres felek nem vitatott állításai alapján a bíróság megállapítja, hogy a peres felek közt nem vitatott, hogy az alperes a lendvai Komunala vállalatnál megrendelte a vegyes hulladék elszállítását. A peres felek közt az sem vitatott, hogy az alperes a felperestől számlát kapott a vegyes hulladék lerakási szolgáltatásért, amely csak szlovén nyelvű volt, és az sem vitatott, hogy a számlát nem fizette meg. A peres felek közt az sem vitatott, hogy az alperes a magyar nemzeti közösség tagja, és hogy Dobronak Községben, tehát nemzetiségileg vegyesen lakott területen él.

Az illetékes bíróság pedig megállapította hogy a peres felek közt vitatott a hivatalos nyelvhasználat a nemzetiségileg vegyesen lakott területen, és pedig azzal kapcsolatosan, hogy a felperes helyesen járt-e el, amikor az alperesnek, aki az őshonos magyar nemzeti közösség tagja és azon a területen él, ahol a magyar nemzeti közösség is él, a számlát csak szlovén nyelven bocsátotta ki és nem mindkét nyelven, tehát szlovén és magyar nyelven, hiszen a felperes azt állítja, hogy helyesen járt el, mert a székhelye nem kétnyelvű területen van és azon a hivatalos nyelven adta ki a számlát, amelyet munkája során használ, és azt is, hogy a számlát azon hivatalos nyelvek egyikén adta ki, amelyek a nemzetiségileg vegyesen lakott területen használatosak, miközben az alperes azt állítja, hogy nem cselekedett helyesen, és kétnyelvű számlát kellett volna neki kiadni.

A felek közt ugyancsak a jogi alap - iustus titulus is vitatott a vegyes hulladék lerakási szolgáltatásának elszámolására, hiszen az alperes azt állítja, hogy a felperesnél semmilyen szolgáltatást sem rendelt, hanem a lendvai Komunala vállalatnál rendelte meg a vegyes hulladék elszállításának szolgáltatását, amiért ez utóbbi kiállította számára a számlát, amit megfizetett, majd utólag ugyanazon kommunális hulladék elszállításának szolgáltatásáért még a felperestől is kapott számlát, ami számára vitatott, hiszen ugyanazt a szolgáltatást már megfizette annak, akinél azt megrendelte, és a felperessel ő semmilyen szerződéses viszonyban sem volt, miközben a felperes azt állítja, hogy a gazdasági társaság az alperesnek csak a konténer bérlését számolta fel és a vegyes kommunális hulladék elszállítását, amit a felpereshez szállítottak feldolgozásra, hiszen az bizonyos kommunális hulladékmaradék

feldolgozása és lerakása általi gazdasági közszolgálattal foglalkozik, és a vitatott számla a vegyes hulladékmaradék feldolgozásának és lerakásának szolgáltatására vonatkozik.

Az elmondottakon kívül pedig még vitatott, hogy a tárgybeli ügyet törvényes bíró tárgyalja-e, aki képzett kétnyelvű eljárások folytatására, hiszen mint ahogy az alperes állítja, a Muraszombati Kerületi Bíróság 2013-as évi munkabeosztásából nem látható, hogy a Lendvai Járásbíróságnak kinevezett bírója lenne a kétnyelvű ügykezelésre, aki a kétnyelvű eljárások folytatására lenne kinevezve, miközben a Koperi Kerületi Bíróság évi munkabeosztása értelmében biztosított az ilyen bíró, akit az effajta munkavégzésre kineveztek. Az elmondottak miatt az alperes meg van győződve, hogy a magyar kisebbség hátrányos helyzetben van az olasz kisebbséggel szemben, hiszen az olasz nemzetiségnek Szlovéniában biztosított a bíró az alkotmány és törvények értelmében.

A bíróság elsődlegesen az alperes azon javaslatáról foglalt állást, hogy a bíróság hivatali kötelességből kezdeményezzen eljárást az Alkotmánybíróságon, ahol az alperes véleménye szerint az Alkotmánybíróságtól feleleteket és állásfoglalást kell beszerezni a kérdésekre, amelyeket a tárgybeli ügyben tett fel az alperes. A bíróságon folytatott eljárás felfüggesztésének jogi alapját, hogy az Alkotmánybíróság kezdeményezhesse annak megtárgyalását, a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 156. cikkelye határozza meg és az Alkotmánybíróságról szóló törvény 23. szakaszának 1. bekezdése. A SZK Alkotmánya 156. szakasza kimondja, hogy abban az esetben, amikor a bíróság döntésénél úgy véli, hogy a törvény, amelyet alkalmazni kellene, alkotmányellenes, az eljárást fel kell függesztenie és az alkotmánybíróság előtt kezdeményeznie eljárást, és a bíróságon az eljárás csak az alkotmánybíróság döntése után folytatódhat, az Alkotmánybíróságról szóló törvény 23. szakaszának 1. bekezdése pedig meghatározza, hogy a bíróság, amely a döntéshozatalnál úgy véli, hogy a törvény vagy a törvény egy része, amelyet alkalmaznia kellene, alkotmányellenes, megszakítja az eljárást, és követeléssel eljárást indítványoz az alkotmányosság felülbírálása érdekében.

Úgy a SZK Alkotmánya, mint az Alkotmánybíróságról szóló törvény értelmében a bírónak csak akkor kell kezdeményeznie az eljárást az Alkotmánybíróságon, ha úgy véli, hogy a törvény,

amit alkalmaznia kellene, alkotmányellenes. A bíróság az alperes terjedelmes állításai alapján megállapítja, hogy az alperes állításaiban nem állítja, hogy bármely törvény, amelyre hivatkozik, és amit a tárgybeli ügyben alkalmazni kellene, jogellenes lenne, csupán a felperes és bíróság általi törvény-, alkotmány-, valamint nemzetközi jog és szerződések megszegését állítja.

Úgy az elmondottakra, mint arra való tekintettel, hogy az állítólagos szabálysértésekről való döntésre az alkotmánybíróság csak akkor lehet illetékes, amikor ki lett merítve a jogi út azon szervek előtt, amelyek az előírást az egyes eljárások során kötelesek alkalmazni, hiszen a törvényes rendelkezések, illetve azok alkalmazása konkrét esetben először annak a hatáskörébe tartozik és annak a kötelessége, aki köteles végrehajtani azokat, tehát az alperes indítványa az alkotmánybíróság előtti eljárás kezdeményezésére alaptalan, hiszen még nincs kimerítve az összes jogi eszköz.

Azért az állítólagos szabálysértésekről először az elsőfokú bíróságnak kell állásfoglalást hozni és dönteni azok indokoltságáról, és majd csak az elsőfokú bíróság előtti eljárás befejeztével lesz a peres feleknek lehetősége alkalmazni a többi jogi eszközt (rendes és rendkívüli) és végezetül ezek kimerítése után alkotmányos fellebbezést kezdeményezni.

A folytatásban a bíróság fontolóra vette az alperes állítását a törvényellenes illetve, ahogy ő nevezte „(nem)természetes“ bíróról. A Bíróságokról szóló törvény - Bt 5. szakaszával összhangban a bíróságok ügykezelése szlovén nyelven folyik, azokon a területeken, ahol az őshonos olasz és magyar nemzeti közösség él, a bíróságok olasz, illetve magyar nyelven is folytatnak ügykezelést, ha az ügyfél, aki ezen a területen él, az olasz vagy a magyar nyelvet használja. A bíróságok ügykezelését azokon a területeken, ahol az olasz és magyar őshonos nemzeti közösség él, a Bírósági Rend harmadik fejezete határozza meg részletesen (Bírósági Rend 60-69. szakasza).

A Bírósági Rend 60. szakaszával összhangban a bíróságok kötelesek azokon a területeken, ahol az őshonos olasz és magyar nemzeti közösségek élnek, és ahol az alkotmány és a törvények meghatározzák az olasz, illetve magyar nyelv egyenjogúságát, az eljárásokban biztosítani az

olasz, illetve magyar nyelv egyenjogúságát a törvény értelmében, ha az ügyfél, aki ezen a területen él, az olasz, illetve magyar nyelvet használja. Ilyen (kétnyelvű) eljárás a Bírósági Rend 60. szakasza értelmében kétféleképpen folyhat, és pedig azt bíró, illetve szakmunkatárs vezetheti, aki a Szlovén Köztársaságban szerzett szükséges szakmai címet olasz vagy magyar nyelvből, illetve egyenrangú végzettséget szerzett külföldön vagy jogi szempontból érvényes okiratot szerzett az olasz és a magyar nyelv felsőfokú ismeretéről érvényes oktatási program alapján, vagy ha be van jegyezve az állandó igazságügyi tolmácsok névjegyzékébe az olasz vagy a magyar nyelv tekintetében (Bírósági Rend 68. szakaszának 2. bekezdése), illetve abban az esetben, ha a bíróságon nincs olyan bíró, aki aktívan birtokolná az olasz, illetve magyar nyelvet, a kétnyelvű eljárások bírósági tolmács segítségével folyik (Bírósági Rend 68. szakaszának 2. bekezdése).

Mint ahogy a Koperi Kerületi Bíróság évi munkabeosztásából következik, azon a bíróságon a kétnyelvű eljárások a Bírósági Rend 68. szakaszának 2. bekezdése értelmében folynak, hiszen azon a bíróságon olyan bírók dolgoznak, akik olyan szinten birtokolják az olasz nyelvet, mint ahogy azt a Bírósági Rend 68. szakaszának 2. bekezdése megköveteli, miközben a Lendvai Járásbíróságon a kétnyelvű eljárások a Bírósági Rend 68. szakaszának 3. bekezdése értelmében folynak, hiszen ezen a bíróságon nem dolgoznak olyan bírók, akik a magyar nyelvet olyan szinten birtokolnák, mint ahogy azt a Bírósági Rend 68. szakaszának 2. bekezdése megköveteli. Ennek következtében a Lendvai Járásbíróság évi munkabeosztásában nincs külön meghatározva a kétnyelvű eljárásokat folytató bíró, hanem kétnyelvű eljárást a Bírósági Rend 68. szakaszának 3. bekezdése értelmében a bíróságon dolgozó bírók mindegyike folytat az évi munkabeosztás értelmében, amennyiben ez szükséges (abban az esetben, ha a bíróság a beadványból, amellyel az ügyfél az eljárást kezdeményezi vagy az ügyfél kijelentése alapján megállapítja, hogy kétnyelvű eljárást kell vezetni - Bírósági Rend 61. szakasza).

Az elmondottakra és arra való tekintettel, hogy a Lendvai Járásbíróságon a 2013-as évi munkabeosztással a peres ügyek 1/2-ének folytatására (amelyek közt a tárgybeli is szerepel), 2014-ben pedig az összes peres ügy megoldására a tárgyan forgó bírónő volt beosztva, és így az alperes azon felrovása, hogy az ügyet törvénytelen bíró folytatja, alaptalan. Az így megindokoltak után helyénvaló az alperes azon állítása, hogy az olasz és a magyar nemzeti

közösség helyzete azokon a bíróságokon, ahol kétnyelvű ügykezelés folyik, és az őshonos olasz és magyar nemzeti közösség él, különböző, hiszen az egyik bíróságon az eljárás a Bírósági Rend 68. szakaszának 2. bekezdése értelmében folyik, míg a másik bíróságon a Bírósági Rend 68. szakaszának 3. bekezdése értelmében, viszont nem igaz az az állítás, hogy emiatt a lendvai járásbíróságon folytatott kétnyelvű eljárás törvényellenes vagy alkotmányellenes lenne, hiszen ez, mint már elhangzott, a Bírósági Rend 68. szakaszának 3. bekezdése értelmében folyik és a Bíróságokról szóló törvény 5. szakasza, valamint a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 64. szakasza értelmében, éspedig azon pillanattól kezdve, amikor az ügy átadásra került a Lendvai Járásbíróságnak. Figyelembe véve az elmondottakat, az itteni bíróság az idézett rendelkezésekkel összhangban, amikor a Ljubljana-i Járásbíróságtól megkapta az ügyet, megállapította, hogy az alperes a magyar nyelvet használja, az eljárást mindkét nyelven folytatta a Bírósági Rend 68. szakaszának 3. bekezdésével összhangban, éspedig úgy, hogy az alperes összes beadványa és a bírósági írások, amelyeket a bíróság az alperesnek kézbesített úgy szlovén, mint magyar nyelven is kézbesítve volt az alperesnek bírósági tolmács, illetve fordító általi fordításban, míg az alperes beadványait magyar nyelven adta be, azon a nyelven, amit az eljárás során használt. Csupán a főtárgyalás határnapján, amely a Bírósági Rend 68. szakaszának 3. bekezdése értelmében bírósági tolmács segítségével folyt, az alperesnek kizárólag saját javaslata értelmében nem kellett lefordítani szlovén nyelvről a felperes és a bíróság nyilatkozatait, míg az alperes nyilatkozatait magyar nyelven tette meg, és azt a jelenlévő tolmács lefordította szlovén nyelvre.

A tény, hogy az alperes a főtárgyaláson részben lemondott azon jogáról, hogy egészében használja anyanyelvét (tehát, hogy javasolta, hogy a felperes és a bíróság nyilatkozatait a jelenlévő tolmács ne fordítsa le szlovén nyelvről magyar nyelvre), pedig nem lehet kihatással a főtárgyalás lefolytatásának törvényességére, hiszen az eljárás alkotmányossága arra kötelezi a bíróságot, hogy a félnek lehetővé tegye, hogy egyenrangúan vehessen részt az eljárásban saját nyelven, ami viszont nem jelenti azt, hogy az ügyfélnek (a nemzeti közösség tagjának) kötelező lenne használnia nyelvét (és hogy a bíróságnak az eljárást az őshonos nemzeti közösség nyelven kellene vezetnie) abban az esetben is, amikor ő ezzel nem ért egyet egészében, illetve javasolja, hogy a főtárgyaláson a szlovén nyelven elhangzottak ne legyenek lefordítva magyar nyelvre.

A bíróság itt még megjegyzi, hogy az eljárás ezen fázisában az alperesnek a Ljubljana-i Járásbíróság, amely a felet felszólította, hogy a magyar nyelven benyújtott fellebbezését nyújtsa be szlovén nyelven, és amely határozatát csak szlovén nyelven bocsátotta ki, elleni felrovásai tárgytalanok, tekintettel arra, hogy a Ljubljana-i Járásbíróság jóváhagyta az alperes fellebbezését és hatályon kívül helyezte a végrehajtásról szóló végzést, és az ügyet átadta az itteni bíróságnak további ügykezelés céljából, ahol annak átvételét követően az eljárás kétnyelvűen folyt, és tehát az alperes a felperes összes követeléséről a magyar nemzeti közösség nyelvén is értesült, amelynek tagja.

A bíróság jóváhagyja az alperes felrovását, hogy a felperes 2013. 9. 27-i előkészítő beadványának és 2013. 11. 6-i írásbeli felszólításának kézbesítése (szlovén és magyar nyelven) helytelen volt, mert az alperesnek a P 142. szakasza értelmében a kézbesítés olyan borítékkal történt, amely csak szlovén nyelven volt nyomtatva (peres eljárásban ugyanis nem léteznek kétnyelvű kézbesítési borítékok).

De a folytatásban a bíróság megállapítja, hogy ezen helytelen kézbesítés miatt a tárgybeli eljárásban nem keletkeztek negatív következmények az alperes rovására, hiszen ennek ellenére idejében, a felszólítással összhangban feleletet nyújtott be a felperes előkészítő beadványára.

1. A bíróságok ügyvitele a kétnyelvű területen - Szlovén Köztársaság igazságügyi minisztérium államtitkár válasza

Midőn a bírósági tárgyalás és ítélet alapján kiderült, hogy a kétnyelvű területen működő Lendvai Járásbíróság nem rendelkezik kétnyelvű hivatalos borítékokkal az alperes a bírósági döntés indokával a Szlovén Köztársaság Nemzeti Hivatalhoz fordult e ténnyel és hivatalos álláspontot kért.

A SzK Nemzetiségi Hivatala 2015.5.18-án pedig átadta a kérelmét a fenti minisztériumnak, amelynek melléklete a Lendvai Járásbíróság P 54/2013 számú, 2015.2.4-én kelt ítélete, és

amelyben az alperes felhívta a figyelmet a bíróság megállapítására, hogy nem rendelkezik kétnyelvű feliratú borítékokkal.

A tárgybeli ítélet megvizsgálása után ténylegesen megállapították, hogy a bíróság az ítélet indokolásának 17. pontja alatt megállapítja, hogy kétnyelvű borítékok a peres eljárásban nem léteznek. Mivel a peres eljárásban postai úton történő kézbesítésről szóló szabályrendelet (Szk Hivatalos Lapja, 93/08 és 25/09 sz.) 4. szakasza meghatározza, hogy azok a községek területén, ahol a bíróságon a szlovén nyelven kívül az olasz, illetve magyar nyelv is hivatalos nyelv, a borítékon lévő szöveget olasz, illetve magyar nyelven is fel kell tüntetni, a kétnyelvű borítékok megléte iránti felvilágosítás és esetleges nemlétük okai miatt a Lendvai Járásbírósághoz fordultunk.

Az okok, amelyeket a Lendvai Járásbíróság mérvadóként felvet, hogy miért nincs kétnyelvű borítékuk, csupán a pénzügyekre vonatkoznak, a minisztérium véleménye szerint nem igazolhatják a hivatalos nyelv használatának mellőzését azoknak a községeknek a területén, ahol a nemzeti közösség él. A bíróságokról szóló törvény 5. szakasza kimondottan meghatározza, hogy a költségeket, amelyek az olasz és magyar nemzetiség tagjai nyelvhasználata miatt keletkeznek a bíróságok előtt, a Szlovén Köztársaság fedi. Ezen törvény 75. szakasza második bekezdésének figyelembevételével a bíróságok ügyvitelének költségeire szükséges pénzügyi eszközök a Szlovén Köztársaság állami költségvetésében egyes bíróságok pénzügyi terve alapján a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságánál mint költségvetési felhasználónál vannak biztosítva, ezért az álláspont közvetítése miatt az említett ügyben és az esetleges intézkedések miatt, amelyek ezzel kapcsolatosan el voltak fogadva, a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságához fordultunk. Az utóbbi feleletéből kitűnik, hogy kétnyelvű borítékok a CTK és BTK szerinti kézbesítésre nem léteznek, ezért a bíróságok ezeket nem tudják beszerezni.

A peres eljárásban postai úton történő kézbesítésről szóló szabályrendelet meghatározza, hogy a községek területén, ahol a bíróságon a szlovén nyelven kívül az olasz, illetve magyar nyelv is hivatalos nyelv, kétnyelvű borítékokat kell alkalmazni, de ezen előírás mellékletében csak szlovén nyelvű kézbesítő okirat van meghatározva. Az elmondottak miatt az Igazságügyi

Minisztérium kezdeményezi az említett szabályrendelet módosítását úgy, hogy kidolgozza a kétnyelvű kézbesítő okirat mintáját is és így minden kétséget eloszlat ezek köteles használatával kapcsolatosan³.

I. A folytatásban a bíróság foglalkozott az ügy anyagi értékelésével

Az alperes az eljárás során a keresetbeli követelés jogi alapját nehezményezte, és feltüntette, hogy az alperesnél nem rendelt semmilyen szolgáltatást, és semmilyen szerződést sem kötött vele, és így a felperesnek nincs joga neki semmilyen szolgáltatást sem felszámolni. Azt állította, hogy a kommunális hulladék elszállítását a lendvai komunala vállalatnál rendelte meg, és a szolgáltatást ki is fizette neki. A felperes állításaiból pedig következik, hogy ez utóbbi az alperesnek elszámolta a kommunális hulladékmaradékok feldolgozási és lerakási költségeivel járó szolgáltatást, amit a lendvai Komunala, amelynél az alperes megrendelte a vegyes hulladék elszállításához szükséges konténert, további feldolgozás céljából a felpereshez szállított.

A perelt követelés jogi alapját elsődlegesen a Környezetvédelemről szóló törvény nyújtja, amely 149. szakaszában felsorolja a kötelező környezetvédelmi községi gazdasági közszolgáltatásokat, és többek közt meghatározza, hogy a kommunális hulladék gyűjtésén és szállításán kívül ez a feldolgozás utáni maradékok lerakását vagy kommunális hulladékok elhordását is jelenti. Már a törvény is megkülönbözteti a kommunális hulladék gyűjtése és szállítását általi közszolgáltatást, valamint a feldolgozás utáni maradékok lerakása vagy szállítását általi közszolgáltatást, amit úgy kell érteni, hogy két különböző közszolgáltatásról van szó, amelyek kivitelezését az idézett rendelkezés értelmében a község köteles biztosítani (Környezetvédelemről szóló törvény 149. szakaszának 4. bekezdése).

Úgyszintén a Környezetvédelem kötelező községi gazdasági közszolgáltatások szolgáltatásainak átalakítására vonatkozó metodológiáról szóló szabályrendelet, amely a Környezetvédelemről szóló törvény 149. szakasz 3. bekezdése értelmében volt kibocsátva, pedig 23. szakaszában külön meghatározza, hogy a kommunális hulladék gyűjtése és elszállítása általi szolgáltatás

³ Kivonat a kézbesített iratból az illetékes minisztériumból az alperesnek, szám. 060-363/2014, kelt: 2015.7.21-én, kézbesítve csak szlovén nyelven!

ára és a kommunális hulladék feldolgozása utáni maradékok lerakása vagy elszállítása az áralakításnál és a számlákon külön lesznek feltüntetve a kommunális hulladékok gyűjtése és elszállítása és kommunális hulladék feldolgozása utáni maradék lerakása vagy eltávolítása tekintetében.

A Környezetvédelemről szóló törvény értelmében Dobronak Község Statútuma (a folytatásban Statútum) 113. szakasza kimondja, hogy a gazdasági közszolgálatok terén a község biztosítja a kommunális hulladékok gyűjtését és szállítását, valamint a feldolgozás utáni maradékok lerakását vagy eltávolítását, és ugyancsak ez következik a Dobronak Község gazdasági közszolgálatokra vonatkozó rendelet 5. szakaszából is. A gazdasági közszolgálatokról szóló törvény 1. bekezdése értelmében gazdasági közszolgálatokkal biztosítottak az anyagi közjavak, úgymint a termékek és szolgáltatások, amelyek tartós és zavartalan közérdekű termelését biztosítja a Szlovén Köztársaság, illetve község vagy más helyi közösség a közszükségletek kielégítésére, amikor és amennyit biztosítani lehet a piacon, és az idézett törvény 6. szakaszával összhangban ezek különböző formában vannak biztosítva, éspedig üzemekben, kereskedelmi közintézményekben, állami vállalatokban vagy koncesszióval.

Mint ahogy a „Center za ravnanje z odpadki Puconci” alapításáról szóló rendeletből következik, Dobronak Község még 26 községgel együtt a kötelező kommunális hulladék feldolgozása maradékainak lerakása vagy eltávolítási gazdasági közszolgálat kivitelezésére közszolgálatot alapított - a felperest. A felperes esetében tehát 27 község gazdasági közszolgálatáról van szó, ami közvállalat formájában van megszervezve és Dobronak Község a felperes társalapítója, azaz a nyilvános vállalaté, amely az idézett Rendelet 6. szakaszával összhangban 27 község területén, köztük Dobronak Községben is kötelező kommunális hulladék feldolgozása utáni maradék lerakásának vagy eltávolításának gazdasági közszolgálatát végzi, amit az egyes község a környezetvédelemről szóló törvénnyel összhangban köteles biztosítani területén.

A megindokoltakra való tekintettel arra az álláspontra jutott hogy, a felperes jogosan számolta el az alperesnek a kommunális hulladékok feldolgozása és a feldolgozás utáni maradékok lerakása általi szolgáltatás díját. A peres felek közt ugyanis nem vitás, hogy az

alperes a lendvai Komunala Kft-nél megrendelte a vegyes kommunális hulladékok elszállítását, hiszen ezt az alperes elismeri. Azt is állítja ugyan, hogy az elvégzett szolgáltatást megfizette a lendvai Komunala Kft-nek, de ezt semmivel sem igazolta.

A 2011. 10. 12-i szállítólevélből (A1 melléklet) is következik, hogy a lendvai Komunala Kft. 2011. 10. 12-én az alperes megrendelése alapján RD-073 rendszámú tehergépkocsival végezte el a hulladék elszállítását. Az 11018924 számú mérési lapból (A2 melléklet) következik, hogy az alperes aznap, tehát 2011. 10. 12-én a Megrendelő Dobronak falu polgárától feldolgozásra vette át a vegyes kommunális hulladékot, ami a felpereshez lett szállítva MS RD-073 rendszámú tehergépkocsival.

Mint ahogy a mellékelt 2011. 11. 2-i számlából (A3 melléklet) következik, ez utóbbi a 11018924 számú mérési lap alapján volt kibocsátva, és mint ahogy a számla tartalmából következik, azzal nem számolták el a vegyes kommunális hulladék elszállítását, hanem csak a feldolgozást és a feldolgozás utáni maradékok lerakását. A hulladék lerakodóhelyeken való lerakásáról szóló rendelettel összhangban csak feldolgozott hulladékot szabad elhelyezni a lerakodóhelyen, azért a lendvai Komunala Kft. az alperes által megrendelt hulladékot a felpereshez szállította, amely Dobronak Község számára kötelező gazdasági hulladék feldolgozási maradékok vagy kommunális hulladékok eltávolítási gazdasági közszolgálatát végzi a Puconci Kft., mint hulladék feldolgozási központ nyilvános vállalat megalapításáról szóló rendelettel összhangban.

A vegyes kommunális hulladékok feldolgozása és a feldolgozás utáni maradékok lerakása vagy eltávolításáról szóló kötelező községi közszolgálatok kivitelezéséről szóló rendelet Dobronak Községben meghatározza azt is, hogy a község a kommunális hulladékok feldolgozása és a feldolgozás utáni maradékok lerakása vagy eltávolítása általi kötelező községi gazdasági közszolgálatok kivitelezését kiadja a község egész területére a puconci hulladék feldolgozó központnak, Kft-nek, mint ahogy azt a Lerakodóhelyeken való hulladék lerakásáról szóló rendelet és a Puconci hulladék lerakódó központ megalapításáról szóló rendelet elrendelik. A megindokoltakra való tekintettel az idézett előírásokkal összhangban a kommunális hulladékok elszállítása azok feldolgozását és a feldolgozás utáni maradékok lerakását is

felöleli.

Az indoklásra és arra való tekintettel, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a lendvai Komunala Kft-nek kifizette volna a vegyes kommunális hulladékok feldolgozási költségeit és a maradékok lerakási költségeit, a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes kereseti követelése az alaptőke tekintetében alapjában véve megalapozott, miközben a perelt követelés magassága a 2011. 11. 2-i 2011/02001697 számú számlából ered, és 284,022 EUR, egyébként pedig a magasság nem is vitatott, hiszen azt az alperes nem kifogásolja.

III. A magyar nyelv használata, vagyis nem használata Kommunális hulladékok eltávolítási gazdasági közszolgáltató Puconci Kft - hivatalában

A folytatásban a bíróság állást foglalt az alperes fellebbezésével kapcsolatban, hogy a felperes neki, mint az őshonos magyar nemzetiségi kisebbség tagjának a nemzetiségileg vegyesen lakott területen csak szlovén nyelven adta ki a számlát.

A nyelvhasználat kérdése közszolgálatot teljesítő vállalatnál (és a felperes mindenképpen az, mint ahogy az ítélet 19. pontjából látható) a magyar nemzeti közösség tagjaival szemben kapcsolatban van az őshonos magyar nemzeti közösség védelmére vonatkozó alkotmányjogi kérdésekkel. A nemzeti közösségek jogait a nemzetközi jogban kétoldalú megállapodások és nemzetközi konvenciók rendezik. A magyar nemzeti közösség helyzetét Szlovéniában a szlovén nemzeti közösség Magyar Köztársaságban való külön jogainak biztosításáról szóló megállapodás és a magyar nemzeti közösség Szlovén Köztársaságban való külön jogainak biztosításáról szóló megállapodás rendezi, amely 7. szakasza kimondja, hogy a szerződő felek elkötelezik magukat, hogy saját helyi és gazdasági fejlődési terveiben figyelembe veszik a kisebbségek külön érdekeit és biztosítják a területek gazdasági és társadalmi fejlődését, amely területeken az őshonos kisebbségek élnek, ami a kisebbségek társadalmi és gazdasági egyenjogúságát biztosítja. Az olasz és a magyar őshonos nemzeti közösség jogait az Alkotmány 5. és 64. szakasza rendezi. Az Alkotmány 5. szakaszának 1. bekezdésében többek közt meghatározza, hogy az ország saját területén védi és biztosítja az olasz és magyar őshonos nemzeti közösség jogait, az Alkotmány 64. szakasza pedig meghatározza az olasz és a magyar

nemzeti közösség külön jogait Szlovéniában. Az Alkotmány 11. szakaszával összhangban Szlovéniában a hivatalos nyelv a szlovén nyelv, azon községek területén, ahol az olasz és a magyar nemzeti közösségek élnek, pedig az olasz és a magyar nyelv is.

Ebből következik az állami szervek és egyéb azon szervek, amelyek közszolgálatokat végeznek, valamint a helyi közösségek szerveinek azon kötelessége, hogy szlovén nyelven folytassanak ügyvitelt, azon községek területén, ahol az olasz, illetve magyar nemzeti közösség él, pedig olasz, illetve magyar nyelven is. Az idézett alkotmányos rendelkezéseket a szlovén nyelv nyilvános használatáról szóló törvény is figyelembe veszi, amely 1. szakaszában kimondja, hogy a Szlovén Köztársaságban a hivatalos nyelv a szlovén nyelv, és hogy ezen a nyelven folyik a beszéd és írás a közélet minden területén, kivéve, amikor az idézett törvénnyel összhangban a hivatalos nyelv még az olasz és magyar nyelv is, és amikor a nemzetközi szerződések, amelyek kötelezik a Szlovén Köztársaságot, külön engedélyezik más nyelvek használatát is, és amely 3. szakaszában meghatározza, hogy azon községek területén, ahol az olasz és magyar nemzeti közösség él, az olasz vagy magyar nyelv nyilvános használata, mint hivatalos nyelv oly módon van biztosítva, mint ahogy a törvény rendezi a szlovén nyelv nyilvános használatát és az egyes ágazati jogszabályok rendelkezéseivel összhangban.

Az idézett alkotmányos rendelkezéseket Dobronak Község Statútuma is figyelembe vette, amely 2. szakaszában meghatározza, hogy a község területének azon része, ahol a magyar nemzeti közösség tagjai élnek, nemzetiségileg vegyesen lakott terület és a következő szakaszban meghatározza, hogy ez a következő településekre terjed ki: Dobrovnik-Dobronak és Žitkovci-Zsitkóc. Mint ahogy a Statútum 82. szakaszából következik, a község védi a nemzetiségi jellemet, biztosítja az egyenjogúságot és megvalósítja a magyar nemzeti közösség és tagjai külön jogait, valamint gondoskodik a nemzeti közösség mindennemű fejlődéséről. A Statútum 82. szakasz 2. bekezdésével összhangban a nemzetiségileg vegyesen lakott területen a hivatalos nyelv a szlovén és magyar nyelv és mindkettő egyenjogú, a Statútum 82. szakasz 3. bekezdésével összhangban pedig a magyar nemzeti közösség tagjainak biztosított az anyanyelv használat a köz- és társadalmi életben. A Statútum 83. szakasz 1. bekezdésével összhangban a nemzetiségileg vegyesen lakott területen a községi szervek és az összes közszolgálat szlovén és magyar nyelven folytat ügykezelést és

munkájuknál kötelesek figyelembe venni a hivatalos személyi adatokat és azok használatát, miközben a Statútum 83. szakasz 2. bekezdésével összhangban a községi szervek, nyilvános vállalatok és intézmények kötelesek a nemzetiségileg vegyesen lakott területen kétnyelvű feliratokat, bélyegzőket, nyomtatványokat és más nyomtatványt alkalmazni a törvény értelmében.

Mindez a nemzetközi eszközökkel is összhangban van, főleg a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménnyel, amely 3. szakaszában kimondja, hogy a nemzeti kisebbség minden tagjának jogában van szabadon kiválasztani, hogy a nemzeti közösség tagjaként tárgyalják és ezen választása vagy a jog gyakorlásából eredő jogok miatt semmilyen hátrányos következménye sem származhat, a 4. szakaszban pedig tartalmazza a szerződő országok elkötelezettségét, hogy a nemzeti közösség tagjainak biztosítják a törvény előtti egyenjogúságot, és hogy a gazdaság, társadalmi, politikai és kulturális élet terén megfelelő intézkedéseket fogadnak el a nemzeti közösség tagjainak és a többségi nemzet közti teljes és hatékony egyenjogúság serkentésére való megfelelő intézkedések érdekében, és ezek az intézkedések nem számítanak diszkriminációs cselekménynek.

Az elmondottak összhangban vannak a regionális vagy kisebbségi nyelvekről szóló európai okirattal, amely a 10. szakaszban tartalmazza a tagállamok elkötelezettségét, hogy a közigazgatási szervek vagy azok nevében más személyek a közszolgáltatások tekintetében azokon a területeken, ahol a regionális vagy a kisebbség nyelve van használatban, biztosítják a regionális vagy kisebbségi nyelv használatát a szolgáltatás teljesítése során, vagy hogy engedélyezik, hogy a regionális vagy kisebbségi nyelvek használói követelésüket ezeken a nyelveken nyújtsák be vagy terjesszék elő, a 13. szakasz pedig tartalmazza a szerződő országok elkötelezettségét a kisebbségi nyelvek használatával kapcsolatosan a gazdasági és társadalmi élet területén.

A Statútum 83. szakaszának 1. bekezdéséből kiindulva, amely konkrét esetben *lex specialis*, és amely kimondja, hogy a községi szervek és a közszolgálatok a nemzetiségileg vegyesen lakott területen szlovén és magyar nyelven folytatnak ügykezelést és a Statútum 83. szakaszának 2. bekezdéséből, amely értelmében többek közt a közszolgálatok a

nemzetiségileg vegyesen lakott területeken kétnyelvű feliratokat, bélyegzőket, különböző nyomtatványokat használnak a törvénnyel összhangban, figyelembe véve az Alkotmány és az összes idézett nemzetközi szerződés rendelkezéseit, a felperes, amely közszolgálatot teljesítő nyilvános vállalat, amely Dobronak Község területén is tevékenykedik, hiszen gazdasági közszolgálatról van szó, amelyet Dobronak Község alapított még 26 egyéb községgel együtt nyilvános vállalat formájában a Környezetvédelemről és Gazdasági közszolgálatokról szóló törvény, valamint az egyes alapító község leső aktájával összhangban (mint ahogy a 19. pontból következik), köteles a nemzetiségileg vegyesen lakott Dobornak Község területén szlovén és magyar nyelven folytatni ügykezelést és ugyancsak kétnyelvű feliratokat, bélyegzőket, különböző nyomtatványokat alkalmazni a törvény értelmében.

Az elmondottakra való tekintettel a bíróság nem követi a felperes értelemszerű állítását, hogy szabadon választhatja ki, hogy ügykezelése során melyik hivatalos nyelvet fogja használni azon a területen, ahol a magyar nemzeti közösség él (amikor azt állította, hogy a 11. szakasszal összhangban a szlovén és a magyar nyelv a hivatalos nyelv, és sehol sincs meghatározva, hogy csak a magyar a hivatalos nyelv, és az alperes helyesen kapta meg a befizetőlapokat a hivatalos nyelvek egyikén, azaz szlovén nyelven), hanem köteles a nemzetiségileg vegyesen lakott Dobronak Községben területén mindkét nyelven kibocsátani a számlákat, azaz kétnyelvűen, szlovén és magyar nyelven, hiszen a számlák kibocsátása kétségtelenül a közszolgálatok, illetve nyilvános vállalatok ügyviteléhez tartozik.

A közszolgálat kivitelezőjének székhelye sem jelenthet kapcsolatszerű tényezőt (a felperes ugyanis azt állította, hogy nem köteles kibocsátani kétnyelvű számlákat, mivel Puonciban van a székhelye), viszont a hely, ahol a közszolgálatot biztosítja pedig konkrét esetben Dobronak Községben van. Dobronak Község Statútuma, amely a kétnyelvű ügykezelést is meghatározza, ugyanis nem határozza meg, hol kell lenni a közszolgáltatásokat kivitelezők székhelyének, hanem rendezi a közszolgáltatások kivitelezésének módját, amit az összes közszolgálatot teljesítőnek figyelembe kell venni, amelyek ezeket a szolgáltatásokat Dobronak Község területén végzik, amely ezen statútum értelmében nemzetiségileg vegyesen lakott terület.

Az összes felsorolt indoklásra való tekintettel a felperes köteles lett volna az alperesnek, amely Dobronak Községben, mint nemzetiségileg vegyesen lakott területen él és a magyar nemzeti közösség tagja, ami a peres felek közt nem vitás, az elvégzett szolgáltatás utáni számlát szlovén és magyar nyelven is kibocsátani, tehát mindkét nyelven és nem csak szlovén nyelven. A helytelen számlakibocsátás pedig magában nem befolyásolhatja a kereseti követelés megalapozottságát, hiszen, mint ahogy azt a bíróság megállapította, a kommunális hulladék elszállításának szolgáltatását, amely annak feldolgozását és a feldolgozás utáni maradék lerakását is magába foglalja, az alperes rendelte, és a felperes azt el is végezte.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes bebizonyította a kommunális hulladékok feldolgozása utáni maradékok lerakása vagy eltávolítása általi gazdasági közszolgáltatások kivitelezését, de a szolgáltatást nem olyan módon számolta el, mint ahogy a nemzetiségileg vegyesen lakott területen kötelessége lett volna megtenni.

Az elmondottakra való tekintettel a felperes keresetbeli követelése nem vált esedékessé a számla esedékességével, mint ahogy az a számlán fel volt tüntetve, hiszen az alperes kötelezettsége magasságáról a tárgybeli peres eljárás előtt nem volt értesítve az előírt módon. Azért a bíróság a felperesnek nem ismerte el egészében a követelés kamatokra vonatkozó részét, hanem úgy döntött, hogy az elmondottakra való tekintettel a felperes a törvényes késedelmi kamatokhoz csak az ítélelhozatal napjától a megfizetésig jogosult.

Az indoklásra való tekintettel az alperes kétségtelenül köteles megfizetni a felperesnek a keresetbeli követelést az elvégzett szolgáltatásért 284,22 EUR magasságban a törvényes késedelmi kamatokkal együtt, amelyek pedig az ítélelhozatal napjától folynak a megfizetésig, amiért a bíróság a végrehajtásról szóló végzést a feltüntetett terjedelemben jóváhagyta, a továbbiakban (a törvényes késedelmi kamatokra vonatkozó részben) pedig hatályon kívül helyezte, és ebben a részben a kereseti követelést mint alaptalant elutasította.

Internetes forrás:

Szlovén köztársaság Parlamenti honlapja, a Szlovén alkotmány magyar nyelven:
<http://imss.dz-rs.si/imis/ee6e363c9bf50b61044d.pdf>, 2015. december,

Jogforrások:

Pravno-informacijskega sistema Republike Slovenije/Szlovénia jog és információs rendszere:
<http://www.pisrs.si/Pis.web/#/>

- Zakon o pravdnem postopku/A polgári perrend tartási törvény (Uradni list RS, št. 73/07 - uradno prečiščeno besedilo, 45/08 - ZArbit, 45/08, 111/08 - odl. US, 57/09 - odl. US, 12/10 - odl. US, 50/10 - odl. US, 107/10 - odl. US, 75/12 - odl. US, 40/13 - odl. US, 92/13 - odl. US, 10/14 - odl. US in 48/15 - odl. US),
- Zakon o izvršbi in zavarovanju/A végrehajtásról és biztonságról szóló törvény (Uradni list RS, št. 3/07 - uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 - ZST-1, 45/08 - ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 - odl. US, 45/14 - odl. US, 53/14, 58/14 - odl. US, 54/15 in 76/15 - odl. US),
- Sodni red/Bírósági rend (Uradni list RS, št. 17/95, 35/98, 91/98, 22/00, 113/00, 62/01, 88/01, 102/01, 22/02, 15/03, 75/04, 138/04, 74/05, 5/07, 82/07, 16/08, 93/08, 110/08, 117/08, 22/10, 48/11 in 15/15),
- <http://www.lex-localis.info/KatalogInformacij/VsebinaDokumenta.aspx?SectionID=381fba06-f6bf-494d-8b03-ff3fff9ce85a>: Dobronak község Statútuma - nem elérhető magyar nyelven.

Lendva Járásbíróság döntése, ügyszám P54/2013, kelt: 2015. február 4-én: elérhető a szerzőnél.